

حوزه شایسته و کارآمد

بر مبنای فقه حکومتی

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه:

حوزه علمیه سرچشمه فیاض معرفت اسلامی، هدایت و بصیرت همه‌جانبه مورد نیاز انسانی در طریق عبودیت الهی است. حوزه ماه فروزان تابش اسلام راستین برگرفته از خورشید بی‌غروب قرآن و مکتب معصومان (علیهم‌السلام) در آسمان تاریک انحطاط، تحریف و ابتذال جامعه جهانی است، و حوزه، محل طلوع ستارگان درخشان علم، اخلاق و تولیدگران دانش دینی و هدایت انسانی و دفاع مقدس فرهنگی و اسلامی است.

حوزه، میراث دار دین و دین‌پژوهان و حافظ تراث علمی فرزندگان حوزه ای در تاریخ پرفراز و نشیب مدینه النور حوزه‌های علمیه است، به همین جهت همواره در تاریخ حیات حوزه‌های دینی، تهاجم پیدا و پنهان بسیاری از درون و بیرون از جغرافیای سرزمین‌های اسلامی به این نهاد مقدس ملاحظه شده است و گاهی نیز با سوء تدبیر و مدیریت ناکارآمد، حوزه‌های مقدس به ایستایی و سپس دچار میرایی در عرصه‌های حفظ میراث گذشتگان، تولید معرفت، معماری نخبگان و هدایت و بصیرت دینی و دفاع فرهنگی شده‌اند.

هم‌اینک با ظهور انقلاب شکوهمند اسلامی ایران و احیای مجدد فضای ارائه جهانی معارف راستین اسلامی و نظام سیاسی بر مبنای فقه حکومتی تحقق یافته است، حوزه مقدس علمیه، با نگاه مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (دامت برکاته العالیه) مرکز عقل و اساس طراحی نظری در تمامی ابعاد نظام اسلامی و منبع اصیل تولید نخبگان عرصه اجرا می‌باشد.

بی‌تردید جدایی حوزه از نظام موجب زیان‌های جبران‌ناپذیری است که بر کسی پوشیده نیست، به همین جهت مرقومه‌ای در مقوله حوزه شایسته و کارآمد بر مبنای فقه حکومتی ارائه می‌شود، امید است مرضی خدا و حضرت بقیه‌الله الاعظم (روحی فداه) باشد.

تعریف:

حوزه کارآمد و شایسته، حوزه‌ای است که تراث علمی و اخلاقی و سیره هدایت و بصیرت افزایی و پرورش و تربیت عالمان را داراست و بالندگی خود را در زمان معاصر حفظ و فوق روز، برنامه‌ریزی و مدیریت نموده و در عرصه فقه حکومتی در دو ساحت ارائه‌ی دانش بنیان نظریه‌های فقه حکومتی و فرهنگ دینی و دفاع مقدس فرهنگی و همچنین تولید نخبگان مورد نیاز نظام اسلامی توانمند است.

ضرورت:

تأکید متون فاخر دینی بر استفاده از اندیشه‌های ناب اسلامی عالمان و تجربه و عبرت از تاریخ دول اسلامی و حوزه‌های دینی و نیازمندی‌های گسترده نظام اسلامی به مبانی معرفتی و نظری به روز اسلامی و حکومتی و منابع انسانی فرزندان و عالمان حوزوی در عرصه‌های فرهنگی و حکومتی در شرایط کنونی؛ استفاده بهینه نظام مقدس اسلامی از حوزه‌های مقدسه و تعامل کارآمد و تحوّل اساسی در روح و نگاه حوزه به مقوله حکومت اسلامی ضروری می‌گرداند.

راهکار:

۱- تدوین نقشه جامع حوزه

۲- ترسیم نقشه راه

۳- مدیریت کارآمد

۴- بازتولید نظریات نوین

۵- نظارت مؤثر

۶- تنظیم و طبقه بندی منابع انسانی کارآمد حوزه‌ای در عرصه‌های مختلف

تحوّل:

تغییر حوزه ای است که در روند زمان تحقق می یابد که باید مدیریت شود و از تحول تحمیلی یا قهری ایستایی و میرایی، به سمت تحول کارآمد تبدیل گردد.

تحول ساختاری:

تحول اصیل در ساختار و هندسی حوزه است که باید با مهندسی کارشناسانه بر مبنای تقوا، دانش، حفظ اصالت‌ها و نیازهای آمایشی حوزه کارآمد صورت گیرد.

تحول محتوایی:

تحول محتوایی در مفاد آموزشی و تربیتی است که با حفظ تمامی داشته‌های کارآمد حوزه ای باید تغییرات مورد نیاز جهان کنونی و آینده اسلام را دارا باشد.

تحول منابع انسانی:

تحول در تولید عالمان دینی است که در شش عرصه باید صورت گیرد:

- ۱- عالمان دینی هدایتگر در جغرافیای عام و خاص ایران اسلامی (روستاها، شهرها، مراکز فرهنگی و دینی).
- ۲- عالمان برجسته جهت هدایت کارشناسان در مراکز رسانه‌ای (صداوسیما، رسانه‌های مکتوب و دیجیتال).
- ۳- عالمان محقق و فاضل جهت تدریس و تألیف و تحقیق معارف دینی در دو عرصه (حوزه و دانشگاه).
- ۴- عالمان بااستعداد، مهذب و کارآمد جهت خدمت به نظام اداری حکومتی در سه قوه قضاییه، مجریه و مقننه.
- ۵- عالمان بزرگ برای تولید علم و ارائه نظریات جدید حکومتی و دفاع مقدس فرهنگی.
- ۶- عالمان و فقهای بزرگی برای مرجعیت.

طرح تحول منابع انسانی حوزه ای در عرصه خدمت به نظام مقدس اسلامی:

- ۱- ایجاد مدارس و مراکز حوزه‌ای با تدریس عمیق و کارآمد متون درسی حوزه و تربیت اخلاقی و آشنا نمودن با فقه حکومتی.
- ۲- تهیه آمار نخبگان حوزه ای و طبقه بندی آنان در تمامی رده‌های حکومتی.
۳. ایجاد کرسی‌های نظریه‌پردازی و حلقه‌های علمی و تخصصی مناسب حکومتی و تنظیم مقالات و نظریات کارشناسی شده و جمع بندی آنان برای ارائه به مراکز ذی‌ربط.
- ۴- نظارت و بررسی جدی در حوزه موضوعات جدید و ارائه به گروه‌های تخصصی.
- ۵- جذب و تولید سیال منابع حوزه ای مهذب، با استعداد، ولایتمدار و کارا برای نظام اسلامی.